

Portreti poznatih ljudi Karlovca

Zvonković, Antonela

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Graphic Arts / Sveučilište u Zagrebu, Grafički fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:216:939214>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-26**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Graphic Arts Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAFIČKI FAKULTET ZAGREB

ZAVRŠNI RAD

Antonela Zvonković

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
GRAFIČKI FAKULTET ZAGREB

Dizajn grafičkih proizvoda

ZAVRŠNI RAD

PORTRETI POZNATIH LJUDI KARLOVCA

Mentor:

Izv.prof.dr.sc. Miroslav Mikota

Studentica:

Antonela Zvonković

Zagreb, 2022.

SAŽETAK

Fotografija je sredstvo komunikacije i izražavanja, i koristi se u svim aspektima života. Njome bilježimo trenutke u životu i svijet oko sebe. Fotograf upravlja fotografijom, a objekt fotografiranja doprinosi sadržaju, odnosno prikazuje svoju osobnost, raspoloženje i ekspresiju. Postoje različite vrste fotografije, no ovaj rad će govoriti o portretnoj fotografiji. U teorijskom dijelu govori se općenito o portretnoj fotografiji, potrebnoj opremi, povijesti i poznatim portretnim fotografima. Pažnja je posvećena portretima poznatih Karlovčana i njihovim biografijama. U praktičnom dijelu rada prikazat će se autorske portretne fotografije.

Ključne riječi: fotografija, portret, portretna fotografija, umjetnost

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. TEORIJSKI DIO.....	2
2.1. Razvoj portretne fotografije.....	2
2.2. Fotografska oprema za portretnu fotografiju.....	5
2.2.1. Kompatibilnost objektiva.....	5
2.2.2. Stabilizacija.....	5
2.2.3. Maksimalni otvor blende.....	6
2.3. Portretni fotografi.....	8
2.3.1. Annie Laebovitz.....	8
2.3.2. Richard Avedon.....	10
3. PRAKTIČNI DIO.....	12
3.1. Peđa Gvozdić.....	12
3.2. Petra Cicvarić.....	13
3.3. Nino Pavleković.....	14
3.4. Lovorka Trdin.....	15
3.5. Veton Marevci.....	17
3.6. Radmila Bocek.....	18
3.7. Tena Bunčić.....	19
3.8. Damir Kundić.....	21
3.9. Maja Kolarić.....	22
3.10. Mateja Kunović.....	23
3.11. Marijeta Čelić.....	24
3.12. Jasmina Kundić.....	25
3.13. Ksenija Sanković.....	27
3.14. Yvonne Vrnoga.....	29
3.15. Morana Rožman.....	30
3.16. Dinko Neskusil.....	31
3.17. Antonela Zvonković – autoportret.....	32
4. ZAKLJUČAK.....	33
5. LITERATURA.....	34

1.UVOD

Ovaj rad govori o najintimnijoj i najzanimljivijoj vrsti fotografije koja se zove portret. Fotografiranje ljudi je zanimljivo za fotografe i za ljude koje se fotografira jer prikazuje karakter osobe iz perspektive fotografa. Razvila se pojavom fotoaparata i zanimanjem ljudi za ovu vrstu fotografskog izražavanja. Ovaj tip fotografije se najviše cijeni, zato jer je najzahtjevniji ali i najprivlačniji motiv. To je grana fotografije koja se odnosi na fotografiju jedne osobe ili grupe ljudi, ali bitno je da se istakne ekspresija lica, pa fotografska znanost ima veze sa psihologijom.

Postoje tri vrste portreta: Prvi je klasični portret, to može biti čisti portret ili portret u okolini, drugi je studijski portret koji može biti snimljen u studiju s različitim pozadinama i različitim osvjetljenjem, treći je spontani portret ili life - portret, snima se posvuda gdje se što događa bilo to život na ulici, razni događaji ili putovanja. Za snimanje portreta mogu se upotrijebiti sve vrste objektivna, od širokokutnog, portretnog pa do teleobjektiva. Sve ovisi o položaju i sadržaju koji se želi istaknuti na određenom portretu.

Vrlo bitna značajka kod fotografiranja portreta jest stav fotografa prema osobi koju se fotografira. Objekt fotografiranja i njegov autor su u simbiozi, kako u svakoj fotografiji, to je najviše istaknuto upravo u portretnoj. Cilj je bio prikazati koliko su uspješni ljudi u svakojakim aktivnostima i da se njihove ambicije, želje i ciljevi, mogu prikazati fotografijom. Portretna fotografija je i najintimnija fotografija jer je pogled u ljudsku dušu. Na temelju fotografiranih osoba, zaključujemo da je Karlovac mali grad s velikom kulturom. Počevši s kazališnom umjetnošću, preko glazbe, sporta do udruga, završavamo s najuspješnijim karlovačkim fotografom i onda vlastitim autoportretom. Portreti su odraz raspoloženja ljudi koje fotografiramo, ali i samog fotografa.

2. TEORIJSKI DIO

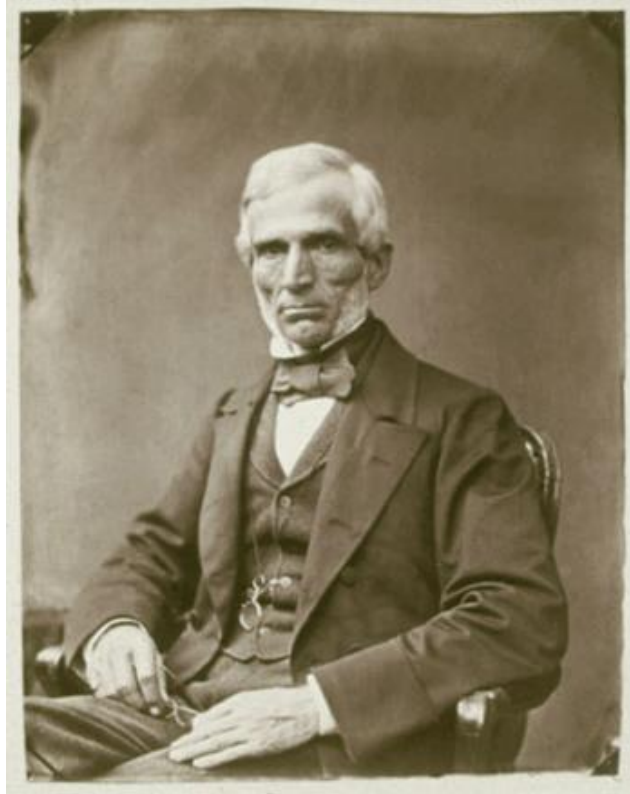
2.1 Razvoj portretne fotografije

Portretna fotografija razvila se pojavom fotoaparata i zanimacije za transformaciju ljudskog lica. Portret je uvijek u povijesti bio najzahtjevniji motiv jer se radilo direktno s ljudima prikazujući njihove emocije. „Portretna fotografija ili portretiranje je grana fotografije koja se odnosi na fotografiju jedne osobe ili grupe ljudi s time da se naglasak stavlja na ekspresiju lica. Portret (lat. pro trahere) se definira kao slika osobe koja pokazuje karakter te osobe na način na koji ju vidi fotograf [2]. Portret je u biti studija karaktera neke ličnosti i prikaz njegove osobnosti.“ (L. Pavičić)

Slika 1. Petra Cicvarić, autorska fotografija

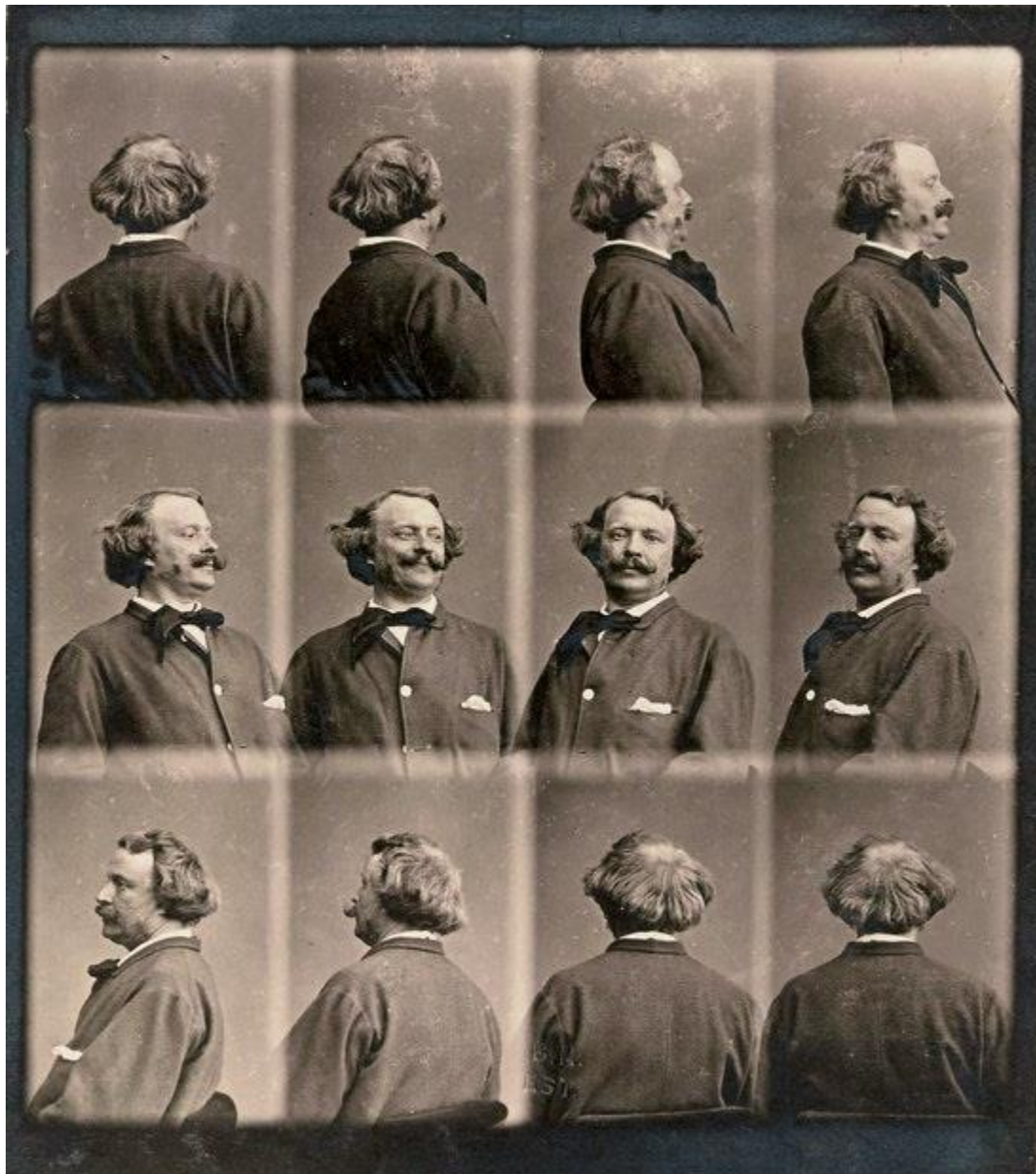
Zbog relativno niskih cijena izrade fotografije, portret je bio popularan u 19. stoljeću, a fotografije su se razvijale metodom dagerotipije. U to vrijeme su se otvarali brojni fotografski studiji kad je došlo do velikog razvoja i popularizacije fotografije i fotografske djelatnosti. Rihard Beard je 1841. godine otvorio prvi fotografski studio za izradu portreta[10]. Antonie Claudet je 1851. godine otvorio portretni studio Hram fotografije u Londonu.

Slika 2. Antonie Claudet

Tada se spominje pojam fotogeničnosti, gdje su zapravo ljudi koji su bili tamnopusi, bili fotogenični. Na licima ljudi koji su bili svijetle puti, vidio se velik odbljesak. Kod fotografiranja portreta bitna je snalažljivost i osjećaj za estetiku. Bitno je poznavati fizikalne zakone, odnosno kuteve i upade sunčevih zraka (L.Pavičić). U povijesti se svjetlo usmjeravalo pomoću zrcala[10].

Slika 3. Nadar

Nadar se smatra prvim portretistom, odnosno umjetničkim fotografom koji se trudio prikazati izgled svakog čovjeka i njegove karakteristike kroz fotografiju (Slika 3). Portretirao je i Hugo i Delacroixa te se najviše proslavio portretima francuskih intelektualaca u 19.stoljeću.

2.2 Fotografaska oprema za portretnu fotografiju

Kod fotografiranja portreta koriste se objektivni za opću namjenu koja je prihvatljiva i za ostale vrste fotografija, no ipak treba pripaziti na vrstu objektiva, žarišnu duljinu, maksimalni otvor blende[8].

2.2.1. Kompatibilnost objektiva

Kako bi fotoaparata funkcionirao, bitno je da je kompatibilan s objektivom koji se na njega stavlja (Slika 4). RF sustav za montažu tvrtke Canon dobra je početna točka za objektiv za portretnu fotografiju, RF objektivni imaju 12-pinsku vezu između objektiva i fotoaparata što daje brzo automatsko izoštravanje i pouzdanost.

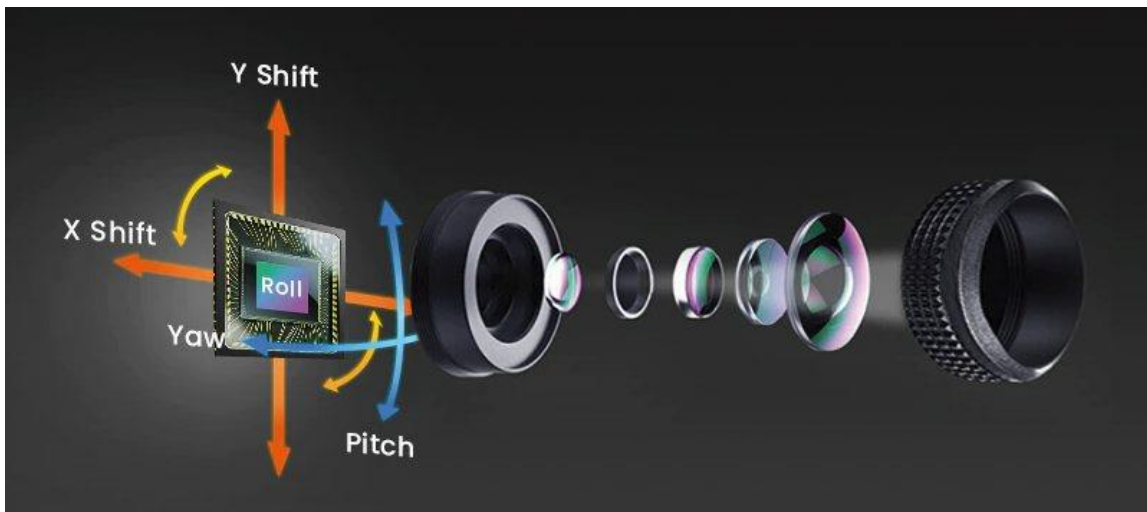

Slika 4. tijela i objektivni fotoaparata

2.2.2. Stabilizacija

Kad želimo uhvatiti oštru fotografiju, najčešće koristimo stativ prilikom snimanja. Međutim, ako nam je tehnički nespretni ili snimamo na nepreglednom terenu, važan je pojam stabilizacija slike (Slika 5). Objektivni kao što su Canon RF 35mm F1.8 MACRO IS STM, RF 85mm F2 MACRO IS STM i RF 24-105mm F4-7.1 IS STM imaju stabilizaciju slike koja osigurava iznimnu oštrinu prilikom snimanja iz ruke[14]. Povećana stabilizacija omogućuje

da smanjimo brzinu zatvarača kako bismo svaki djelić svjetlosti mogli ugurati u snimke, što nam pomaže pri svim uvjetima osvjetljenja.

Slika 5. Stabilizacija

2.2.3. Maksimalni otvor blende

Pri odabiru objektiva prikladnog za snimanje portreta važan je njegov maksimalni otvor blende. Otvor blende odnosi se na veličinu otvora objektiva koji propušta svjetlost na senzor fotoaparata. Svaki objektiv označen je vrijednošću otvora blende, npr. $f/2.8$ ili $f/4$. Kod nekih objektiva sa zumiranjem vrijednost otvora blende ovisi o odabranoj žarišnoj duljini; na njima se prikazuje raspon otvora blende kao što je $f/4 - 7.1$ (Slika 6). Što je manji broj otvora blende, to je veći maksimalni otvor, a snimanje portreta s objektivom s većim maksimalnim otvorom blende donosi određene prednosti. Veći otvor blende propušta više svjetla kroz objektiv u fotoaparat, tako da su objektiv s velikim otvorom odlični za snimanje pri slabom osvjetljenju (primjerice portreti u zatvorenom), kao i kad vam treba fleksibilnost za igranje sa svjetlom, primjerice za crno bijele portrete[8]. Druga prednost je što snimanje s otvorom blende postavljenim na maksimalnu vrijednost, „širom otvoreno“, više zamućuje pozadinu, a to preferira većina fotografa portreta.

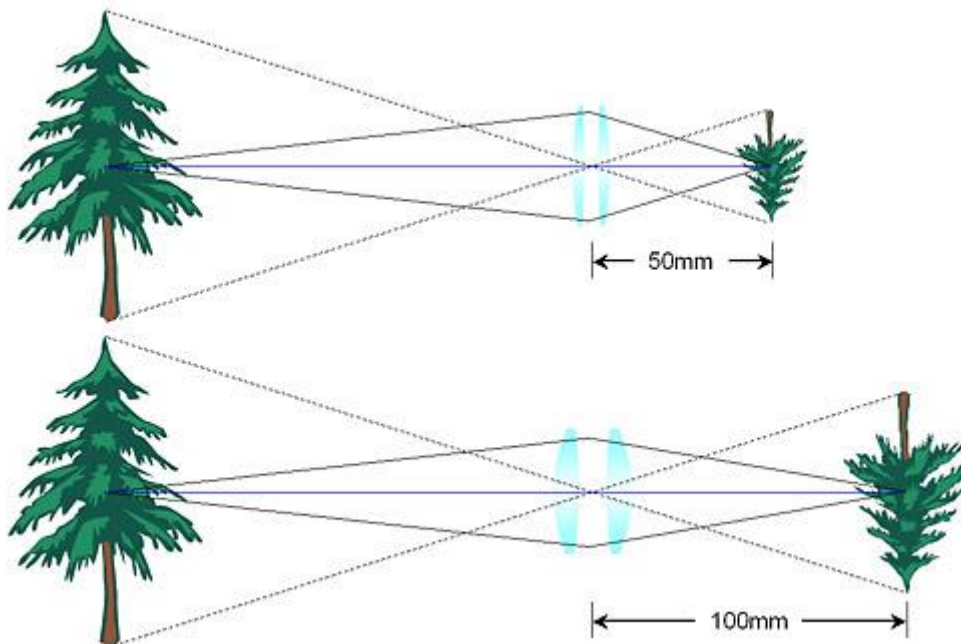

Slika 6. Otvori blende

Objektivi s manjim otvorom blende mogu učiniti zamućenje. To se događa zbog kompresije slike – veće pri većim žarišnim duljinama – kad objektiv komprimira udaljenost, učinkovito izvlačeći pozadine izvan fokusa bliže objektu kako bi se stvorio efekt uskih zamućenja iza njih.

Žarišna duljina je udaljenost između objektiva i senzora fotoaparata kada je objekt izoštren, a izražava se u mm. Objektivi sa zumiranjem imaju žarišni raspon koji se opisuje minimalnom i maksimalnom vrijednošću, primjerice 24 – 105 mm (Slika 7).

U klasičnoj kompoziciji glave s ramenima, objektiv za portrete od 85 mm pruža veću žarišnu duljinu za prirodan izgled i odvajanje modela od pozadine. Na fotoaparatu sa sensorom APS-C, objektiv od 50 mm daje približno isto vidno polje kao objektiv od 85 mm na fotoaparatu sa sensorom punog kadra.

Slika 7. Žarišna duljina

Za usporedbu, pri primjeni kraće žarišne duljine poput 24 mm došlo bi do izobličenja lica objekta promjenom njegovih proporcija. Uz to, pri kraćim žarišnim duljinama pozadine su uobičajeno uočljivije. Široki kutovi mogu se upotrebljavati za poboljšanje efekta u situacijskim portretima gdje okruženje objekta igra važnu ulogu u pripovijedanju priče, kao i u grupnim portretima gdje u kadar treba stati više objekata.

2.3 Portretni fotografi

U radu su navedena jedni od najuspješnijih portretnih fotografa, Annie Leibovitz i Richard Avedon. Svatko ima svoj stil fotografiranja, a činjenica jest da su počeli s ratnom novinarskom fotografijom za vrijeme rata u Vijetnamu, što je motiv koji ih povezuje.

2.3.1. Annie Leibovitz

Anna-Lou, poznata Annie Leibovitz je američka fotografkinja (Slika 8). Rođena je 2. listopada 1949. u saveznoj državi Connecticut u SAD-u. Vuče korijene iz Europe, poblje iz Rumunjske. Kako se obitelj selila zbog očeva posla u američkim vojnim snagama, prve fotografije je uslikala na Filipinima tijekom Vijetnamskog rata. Fotografirala je vojne baze i obližnje lokalne ljude. Strast i talent za fotografijom je povukla od majke koja se bavila glazbom, plesom i slikanjem, dakle umjetnošću. Kad je upisala srednju školu u Northwoodu u Marylandu, počela je pisati glazbu i svirati. Zatim je pohađala San Francisco Art Institute, gdje je studirala slikanje.

Slika 8. Annie Leibovitz

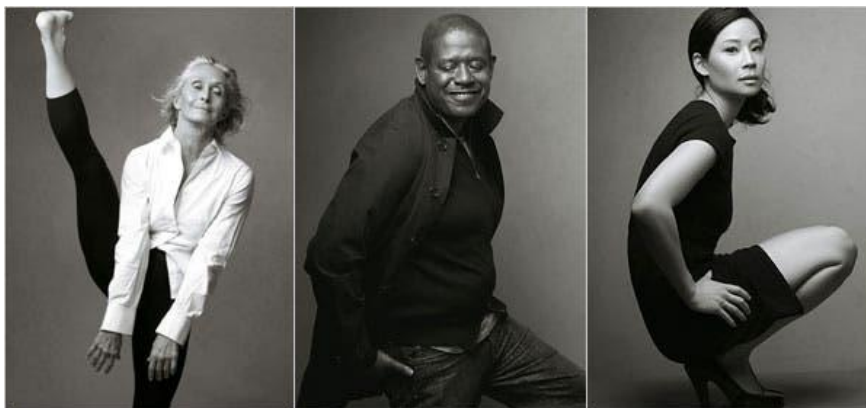
Dok je studirala, uzori su joj bili Robert Frank i Henri Cartier-Bresson, fotografi analognom fotografijom. Neko vrijeme je boravila u Izraelu, a kad se vratila u SAD u 1970. započela je karijeru kao fotograf u Rolling Stoneu. 1973. je postala glavnim fotografom časopisa i tamo ostala do 1983. Godine. Sa svojim timom je oblikovala izgled Rolling Stonea. Preferirala je

rock glazbu i spojila je tu tematiku sa svojim fotografijama. 1975. godine je dokumentirala Rolling Stones na njihovoj turneji po Sjevernoj Americi (Slika 9).

Slika 9. Rolling Stones

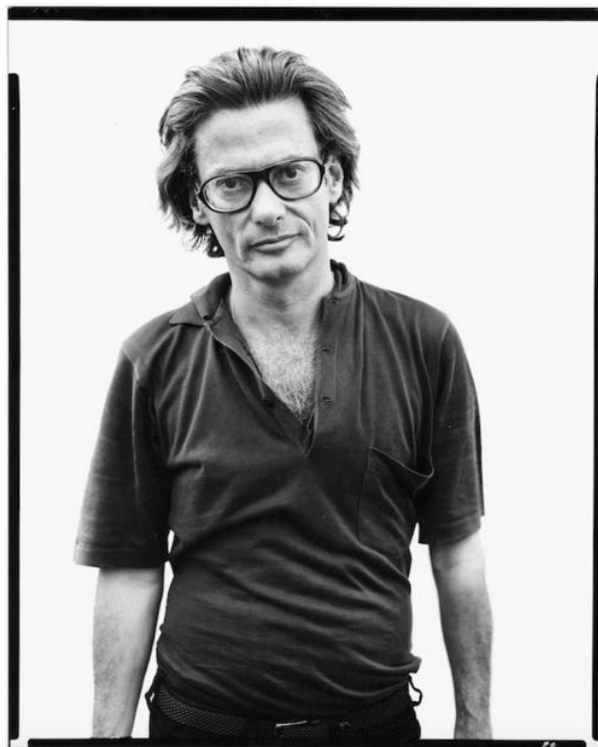
Vrsta fotografije koja je obilježila Annie Leibovitz je portret. Najpoznatija je po atraktivnim fotografijama slavnih osoba koje je fotografirala u intimnim okruženjima i pozama (Slika 10). Njeni portreti su dramatični i osebjuni. Poznata je po svježem i dobro osvijetljenom fotografiranju. Zapravo ona je jedina od preostalih istinskih portretnih fotografa. Ona podiže objekt na slici na jednu novu razinu, stvara ih uzvišenima i to toliko suptilno i intimno. Inspiracija je mnogim fotografima. Rijetkost je da fotograf postiže takav val emocija i stvara osjetila. Kad vidimo njene fotografije, gotovo da možemo osjetiti kožu, kosu ili bijes, emociju koja prelazi sa slike na nas.

Slika 10. Portreti za Gap

2.3.2. Richard Avedon

Richard Avedon rođen je 1923 i živio je u New Yorku (Slika 11). Njegovo zanimanje za fotografiju počelo je u ranoj dobi, a pridružio se klubu kamera Young Men's Hebrew Association (YMHA) kad mu je bilo dvanaest godina. Pohađao je srednju školu DeWitt Clinton u Bronxu, gdje je zajedno s Jamesom Baldwinom uređivao školski književni časopis *The Magpie*. Avedon se pridružio oružanim snagama 1942. tijekom Drugog svjetskog rata, služeći kao fotograf druge klase u američkoj trgovačkoj marini. Nakon dvije godine službe, napustio je Merchant Marine i radio kao profesionalni fotograf, u početku stvarajući modne slike i studirajući kod umjetničkog direktora Alexeya Brodovitcha u Laboratoriju za dizajn Nove škole za društvena istraživanja[13]. U dobi od dvadeset dvije godine, Avedon je počeo raditi kao slobodni fotograf, prvenstveno za Harper's Bazaar. Nakon što mu je časopis u početku odbijao korištenje studija, fotografirao je modele i modne modele na ulicama, u noćnim klubovima, u cirkusu, na plaži i na drugim neuobičajenim mjestima, koristeći beskrajnu snalažljivost i inventivnost koja je postala obilježje njegove umjetnosti. Pod Brodovitchevim vodstvom brzo je postao glavni fotograf za Harper's Bazaar.

Slika 11. Richard Avedon

Od početka svoje karijere, Avedon je radio svečane portrete za objavljivanje u časopisima *Theatre Arts*, *Life*, *Look* i *Harper's Bazaar*, među mnogim drugim. Bio je fasciniran

sposobnošću fotografije da sugerira osobnost i dočara život svojih subjekata. Registrirao je poze, stavove, frizure, odjeću i dodatke kao vitalne, otkrivajuće elemente slike.

Nakon što je kao gost uredio izdanje Harper's Bazaara iz travnja 1965., Avedon je napustio časopis nakon što se suočio s olujom kritika zbog svoje suradnje s manekenkama u boji. Pridružio se Vogueu, gdje je radio više od dvadeset godina. Godine 1992. Avedon je postao prvi fotograf u The New Yorkeru, gdje je njegov portret pomogao redefinirati estetiku časopisa. U tom se razdoblju njegova modna fotografija gotovo isključivo pojavljivala u francuskom časopisu Égoïste (Slika 12).

Slika 12. Merylin Monroe

Cijelo vrijeme, Avedon je vodio uspješan komercijalni studio, a mnogi su zaslužni za brisanje granice između "umjetničke" i "komercijalne" fotografije. Njegov rad na definiranju brenda i duge veze s Calvinom Kleinom, Revlonom, Versaceom i desecima drugih tvrtki rezultirali su nekim od najpoznatijih reklamnih kampanja u američkoj povijesti. Ove kampanje dale su Avedonu slobodu da nastavi velike projekte u kojima je istraživao svoje kulturne, političke i osobne strasti. Poznat je po svom proširenom portretu američkog pokreta za građanska prava, rata u Vijetnamu i slavnom ciklusu fotografija njegovog oca, Jacoba Israela Avedona. Godine 1976., za časopis Rolling Stone, producirao je "Obitelj", kolektivni portret američke moćne elite u vrijeme dvostogodišnjih izbora u zemlji. Od 1979. do 1985. opsežno je radio po narudžbi Amon Carter Museum of American Art, u konačnici producirajući predstavu i knjigu Na američkom zapadu.

3.PRAKTIČNI DIO

3.1 Peđa Gvozdić

Slika 13. Peđa Gvozdić

Rođen je 27. studenog 1981. godine u Karlovcu. Godine 2014. magistrirao je glumu i lutkarstvo na Umjetničkoj akademiji u Osijeku. Dobitnik je dekanove nagrade 2010., za poseban uspjeh i doprinos na području glume. Dobitnik je nagrade za animaciju i nagrade dječjeg žirija za najbolju predstavu “Još si zelen” na 46. PiF-u 2013. godine. Iste godine bio je nominiran za Nagradu hrvatskog glumišta u kategoriji za ulogu Fritza von Puppentota u predstavi “Još si zelen”. Potpisuje nekoliko režija za djecu i odrasle od kojih valja istaknuti “Karlstadt Kunst Cabaret”, “Tri brata”, “Još si zelen”, “Vanzemaljci”, “Zlatne rukavice”...

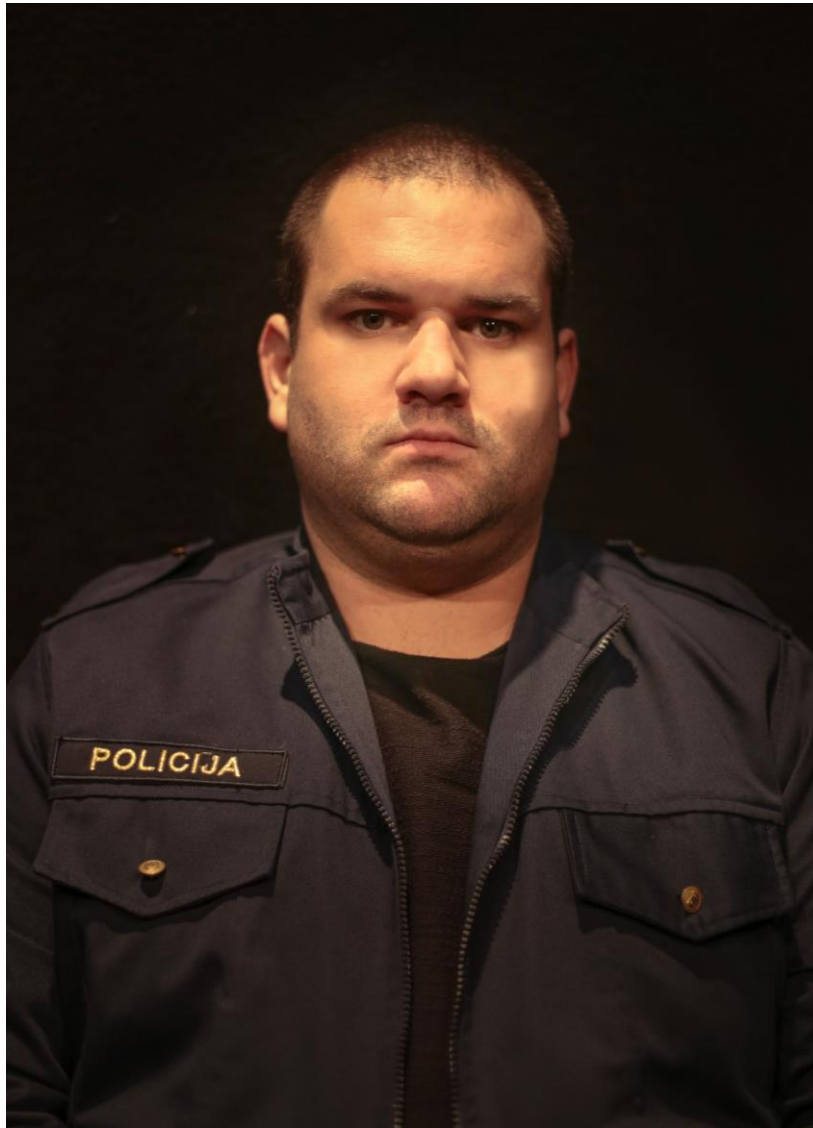
3.2 Petra Cicvarić

Slika 14. Petra Cicvarić

Rođena 29. ožujka 1986. u Osijeku. Nakon završene Matematičke gimnazije, godinu dana je studirala filozofiju i fonetiku na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a zatim je upisala Umjetničku akademiju u Osijeku, na odsjeku glume i lutkarstva. Glumila je u serijama “Najbolje godine” i “Ruža vjetrova”, te predstavama “Woyzeck” (Virovitičko gradsko kazalište), “Vjenčani list” i “Tri praščića” (Vinkovačkom kazalištu “Joza Ivakić”), “Slagalica” (Teatar TO GO), “Karlstadt Kunst Cabaret”, “Male priče o nestašnoj Sonji” u GK Zorin dom Karlovac gdje je od listopada 2015. zaposlena u profesionalni ansambl.

3.3 Nino Pavleković

Slika 15. Nino Pavleković

Nino Pavleković rođen je u Karlovcu 19. kolovoza 1991. godine. Diplomirao je na Umjetničkoj akademiji u Osijeku 2013. godine u smjeru gluma i lutkarstvo. Sudjelovao je na raznim lutkarskim i glumačkim festivalima u Hrvatskoj i inozemstvu i na raznim projektima Umjetničke akademije u Osijeku. Nastupao je u predstavama “Vučjak” (HNK Osijek), “Karlstadt Kunst Cabaret” (GK Zorin dom), predstava s kojom je osvojio nagradu za najbolju epizodnu mušku ulogu (Glumište pod murvom - Skradin, “Pekel na zemli” (GLLUGL - Varaždin) s kojom je dobio posebno priznanje za istraživanje tijela na lutkarski način, "Kaos iza kulisa" (GK Zorin dom) i "Na tri kralja" (GK Zorin dom) , "Duga" (UAOS) s kojom je osvojio četiri nagrade na PiF-u 2015. i jednu nagradu na 7. Bugojanskom lutkarskom bijenalu. Od 2016. g. profesionalni je glumac u Gradskom kazalištu Zorin dom Karlovac.

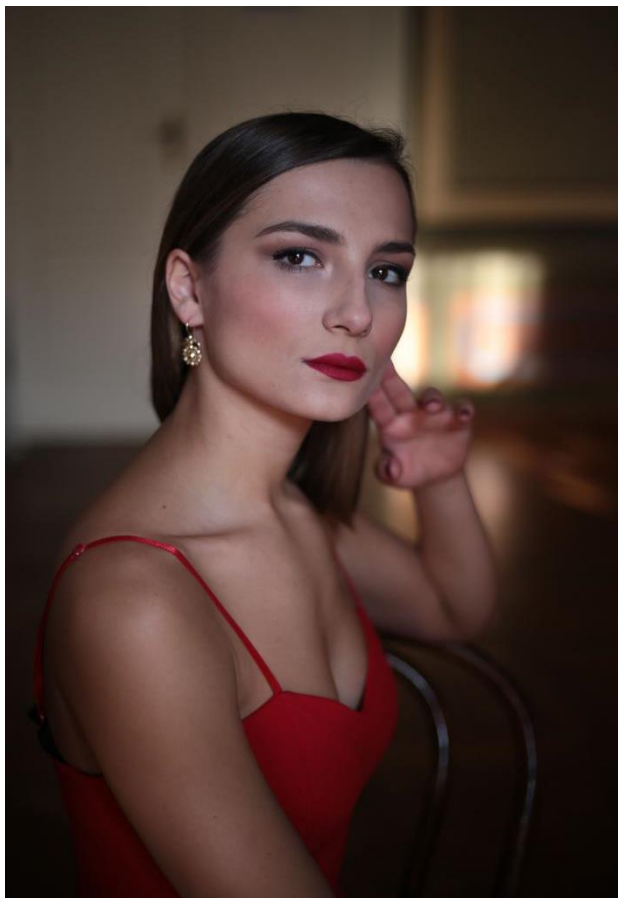
3.4 Lovorka Trdin

Slika 16.- 20. Lovorka Trdin

Rođena je 9. prosinca 1995. u Zagrebu. Nakon završene Isusovačke klasične gimnazije s pravom javnosti u Osijeku, upisuje Odsjek glume i lutkarstva pri Umjetničkoj akademiji u Osijeku, gdje 2017. završava preddiplomski studij. Tijekom studija sudjelovala je na brojnim glumačkim i lutkarskim festivalima u Hrvatskoj i inozemstvu kao što su primjerice: poljski Međunarodni festival uličnih predstava Ulica u Krakowu, gdje je igrala s Teatrom Osmog Dana u predstavi Summit 2.0.; rumunjski Međunarodni festival u Sibiu, gdje je nastupala s predstavom Naš razred i bosansko-hercegovačko Zlogrba koju i dalje igra u koprodukciji s Kazalištem Virovitica. U vinkovačkom Gradskom kazalištu "Joza Ivakić" igrala je predstavu Macbeth, a nastupa i u opereti Kod bijelog konja Hrvatskog narodnog kazališta u Osijeku. Od 2018. glumica je u kazalištu u Zorin domu.

3.5 Veton Marevci

Slika 21. Veton Marevci

Veton Marevci rođen je 14. ožujka 1992. godine u Karlovcu. Nakon završene Gimnazije Karlovac i Glazbene škole, upisao je Glazbenu akademiju u Zagrebu gdje je i diplomirao 18. veljače 2020. godine kao prvi školovani karlovački dirigent. Pjevao je u prvom hrvatskom pjevačkom društvu „Zora“. Od malena je bio talentiran za glazbu, analizirao je tonove i interpretirao ih publici. Smjer dirigiranja upisao je nakon provjera iz harmonije, harmonije na klaviru, polifonije, dirigiranja, sviranja i poznavanja literature. Kao dirigent, mora poznavati sve instrumente i prepoznavati tonove njihovog kolektivnog izvođenja kompozicije. Uzor mu je Beethoven. Uz dijagnosticiranu tahikardiju, trenirao je košarku koju još uvijek igra. Bio je prvi tenor i voditelj klape Voneti iz Karlovca. Asistira dirigentu Zagrebačke filharmonije Trenutno je dirigent u HNK Split i asistira dirigentu zbora „Ivan Goran Kovačić“ i Zboru HRT-a. Godine 2018. okrunjen je nagradom „Mladi glazbenik godine“.

3.6 Radmila Bocek

Slika 22. Radmila Bocek

Radmila Bocek diplomirala je solo pjevanje na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. Dobila je Rektorovu nagradu 1991. za ulogu Suzane u operi Figarov pir W.A.Mozarta Sveučilišta. Kao studentica pjevala je Janicu u Božićnoj priči R. Matza te ulogu Carske pjevačice u drami Dioklecijanova palača A. Šoljana u HNK u Zagrebu i Esmeraldu u Prodanoj nevjesti B. Smetane. Nastupala je i u GK Komedijska u Zagrebu u operetama F. Albinija, kao Mariza u Barunu Trenku i kao Juliette u Madame Troubadour te kao Lisa u Grofici Marici E. Kalmana [7]. Od 1992. god. članica je Zagrebačkog opernog studija s kojim je nastupala diljem Hrvatske u Bračnoj mjenici G. Rossinia te u Splitskom akvarelu i Maloj Floramyje I. Tijardovića. Godine 2014. dobila je Nagradu za kreativnost u radu na Međunarodnom natjecanju zborova u folklornoj glazbi u Šibeniku "Adria Cantat". Od 1994. god. radi kao profesorica solo pjevanja u Glazbenoj školi u Karlovcu i od 2009. god. je dirigentica PHPD "Zora" Karlovac.

3.7 Tena Bunčić

Slika 23. Tena Bunčić

Tena Bunčić rođena je 3. rujna 1977. godine u Karlovcu u obitelji Korkut, kao praunuka Davida Meisela, znamenitog karlovačkog glazbenika, najuspješnijeg dirigenta Prvog hrvatskog pjevačkog društva Zora i nadkantora karlovačke sinagoge. Godine 1982. počinje pjevati u dječjem zboru Cicibani kao jedan od prvih članova, te na prvom albumu zbora snima kao solist pjesmu Mačak i abeceda. Osnovnu školu do 7. razreda završava u Karlovcu, a početkom Domovinskog rata seli u Zagreb i tamo nastavlja školovanje[1]. Godine 1987. upisuje gitaru u Glazbenoj školi Karlovac i odlaskom u Zagreb nastavlja školovanje u Glazbenoj školi Vatroslav Lisinski. Srednju glazbenu školu i VII. gimnaziju (glazbeni razred) završava 1997., te upisuje Filozofski fakultet u Puli i 2002. godine stječe zvanje profesor glazbene kulture [1]. Već tijekom srednje škole, a kasnije i studija bavi se pedagoškim radom, odnosno poučava gitaru na raznim tečajevima i privatni glazbenim školama. Prvo zaposlenje dobiva u Centru za glasbeno vzgojo u Kopru –Područna glazbena šola Piran. Godine 2003.

vraća se u rodni Karlovac i počinje raditi kao profesor gitare u Glazbenoj školi Karlovac. Godine 2018. počinje intenzivnije istraživati svoje korijene, točnije život svog pradjeda Davida Meisela. Tijekom godine 2019. s HRT-om i Mladenom Čapinom kao režiserom u Karlovcu, Češkoj i Beču snima dokumentarni film o pradjedu Davidu Meiselu. Istražujući svog pradjeda i svoje korijene odlučila je oživiti sjećanje na uništenu židovsku zajednicu u Karlovcu. U suradnji s karlovačkim fotografom Dinkom Neskusilom putem njegove web stranice KafotKa i društvenih mreža upoznaje i educira sugrađane (a i šire) o povijesti i tradiciji Židova u Karlovcu. Godine 2020. Osnivala je Udrugu za očuvanje židovske kulture i baštine. Sve te događaje, a prvenstveno životopis Davida Meisela započela je objedinjavati u jednu knjigu u nadi da će jednog dana ugledati svjetlo dana.

3.8 Damir Kundić

Slika 24. Damir Kundić

Damir Kundić rođen je u Karlovcu 27. travnja 1977. Po zanimanju novinar, po habitusu - pjevač u rock bendu. Završio je Gimnaziju u Karlovcu i studirao na Pravnom fakultetu u Zagrebu i Fakultetu Političkih znanosti. U novinarstvu je završio 1999. godine, prvo kao novinar, a potom i glavni urednik nekadašnjeg Karlovačkog lista. 2006. godine prelazi u riječki Novi list, najstarije dnevne novine u Hrvatskoj, gdje i danas radi kao urednik web izdanja, odnosno pomoćnik glavnog urednika za web. Glazbom se bavi gotovo puna tri desetljeća. Počelo je 1993. u Karlovcu, u kojem u to ratno vrijeme podruma definitivno nije nedostajalo . Najpoznatiji je kao osnivač i pjevač benda Nipplesi, koji neprekidno svira još od rujna 1996. i iza sebe ima tisuće kilometara kroz više stotina nastupa u Hrvatskoj, Sloveniji i BiH. Osim Nipplesa je radio ili još radi s nizom imena - od bendova Plastique i Lady Jane devedesetih, sve do Moon Safarija i VIS Super Grupe u nešto novijem periodu.

3.9 Maja Kolarić

Slika 25. Maja Kolarić

Maja Kolarić rođena je 30. travnja 1991. u Karlovcu. Završila je Gimnaziju u Karlovcu gdje je maturirala 2009. godine. Studirala je povijest na Hrvatskim studijima gdje je diplomirala 2015. godine[6]. Rođena u glazbenoj obitelji, pored oca gitariste i brata saksofoniste, počela je pjevati odmalena. Obrazovana u klasičnoj glazbi, kao flautistica postigla je naslov državnog prvaka sa 10 godina, državnog vice prvaka sa 12. Nakon toga se odlučila stvarati alternativnu glazbu svirajući u autorskim bendovima Me As Well i EoT. Naučila je sama svirati gitaru i klavir, te razne vokalne tehnike. Kao kantautor i profesionalni studijski glazbenik skladala je pjesme za druge izvođače, te plasirala pjesme na glazbene ljestvice s bratom Borisom. Trenutno skupa produciraju glazbu u novoosnovanom Hooligan Mauz Studiju.

3.10 Mateja Kunović

Slika 26. Mateja Kunović

Mateja Kunović rođena je 20.04.1996. godine. Kao vrtićanka je trenirala gimnastiku, no zanimali su je borilački sportovi. Počela je trenirati kickboxing i sudjelovala na brojnim natjecanjima. Jedan od najznačajnijih rezultata je 1. mjesto na svjetskom prvenstvu 2008. godine u Italiji. Kickboxingom se bavila 9 godina nakon kojega sam naravno prešla u taekwondo u kojem je danas trenerica. U taekwondou je ostvarila svoj vrhunac sportske karijere. Višestruka državna prvakinja, više puta proglašena najboljom sportašicom grada Karlovca i Karlovačke županije, dobitnica državne nagrade Dražen Petrović, olimpijski kandidat za OI u Rio 2016. godine. Najznačajniji neki rezultati su svjetska juniorska bronca u Egiptu, europska seniorska bronca iz Azerbajđana, a rezultat kojim je postala olimpijski kandidat jest 5. mjesto na svjetskom seniorskom prvenstvu u Meksiku 2013. godine. Godine 2021. završava Kineziološki fakultet u Zagrebu kao prvostupnik kondicijske pripreme sportaša i 2022. godine postat će glavni trener Taekwondo kluba Karlovac.

3.11 Marijeta Ćelić

Slika 27. Marijeta Ćelić

Marijeta Ćelić rođena je 27. veljače 1976. godine. Nakon završene Ekonomske škole u Karlovcu, upisala je Kineziološki fakultet gdje je ostvarila 4.stupanj za višeg sportskog trenera. Cijeli život trenirala je taekwando i nosioc je crnog pojasa 6.dan. Sudjelovala je na mnogobrojnim državnim i međunarodnim natjecanjima i članica je reprezentacije Hrvatske u periodu od 1991 do 2000. Bila je najbolja sportašica Grada Karlovca 7 godina i Županije karlovačke 4 godine. Proglašena je za najuspješnijom sportašicom Hrvatske 1994.godine. Osvajačica je europskih i svjetskih odličja i svjetska vojna prvakinja 2 puta. Odlikovana je redom Danice s likom Franje Bučara za iznimne rezultate u sportu i dobitnica je Medalje časti Hrvatskog taekwando saveza. Predsjednica je Taekwando saveza Karlovačke županije. Članica je kuće slavnih taekwando-a i Nacionalnog odbora za sport i odbora za zdravstvo.

3.12 Jasmina Kundić

Slika 28. Jasmina Kundić

Jasmina Kundić rođena je 1978. u Karlovcu gdje je završila osnovnu i srednju školu. Na Sveučilištu u Zagrebu je 1997. godine upisala Pravni fakultet smjer upravni pravnik na kojem je 2000. godine diplomirala. Radila je na Općinskom građanskom sudu u Zagrebu kao zemljišnoknjižni referent, zatim na Ustavnom sudu Republike Hrvatske kao voditelj kabineta suca, a danas je zaposlena u Javnoj ustanovi InovaDR za poticanje lokalnog razvoja kao savjetnik za pisanje i provedbu projekata. Godine 2013. dobila je sina Vilima koji je njezin život i interese preusmjerio na potpuno neočekivani i neplanirani put. Danas je Vilim dječak 9 godina sa dijagnozom poremećaja spektra autizma. Kako bi pomogla sinu i olakšala obitelji svakodnevnicu počinje proučavati autizam, terapijske pristupe i aktivno educirati društvo o

načinu razmišljanja autista, njihovim teškoćama, ali i mogućnostima razvijanja potencijala. 2017. godine na portalu Logoped.hr započinje pisati kolumnu Autizam i mi koja prikazuje autizam iz roditeljske i obiteljske perspektive. 2018. godine, kao odgovor na nedostatke u sustavu, je zajedno s Nikolinom Kapitanić osnovala Udrugu za inkluziju i promicanje kvalitete življenja djece i mladih s teškoćama Frenodfon. Frenodfon primarno djeluje na edukaciji društva te stvaranju uvjeta za provođenje kvalitetne inkluzije. Udruga Frenodfon osnovana je u srpnju 2018. Zadatak udruge je omogućiti što lakšu inkluziju djece i mladih s teškoćama u društvo kroz osnaživanje kapaciteta osoba s teškoćama, ali i educiranjem i pružanjem podrške lokalnoj zajednici kako bi osobe s teškoćama lakše prihvatila i razumjela. Osim edukacija i radionica organizira i aktivnosti za djecu u vidu predstava, maskenbala, dječjih koncerata i sl. sa ciljem inkluzivnih druženja. Svake godine organiziramo Festival autizma kojim kroz edukacije, seminare, koncerte približava zajednici mogućnosti i pozitivne primjere postignuća osoba s autizmom. Glumica Petra Cicvarić je njihovu priču vidjela kao predstavu i u suradnji s Frenodfonom napisala scenarij za predstavu „Semafor“.

3.13 Ksenija Sanković

Slika 29. Ksenija Sanković

Ksenija Sanković rođena je u Karlovcu, u Hrvatskoj. Od početka srednjoškolskog obrazovanja bavi se filmom. Tijekom fakultetskog obrazovanja odrađuje stručnu praksu u Poreču i Zagrebu te u Virginiji u Americi. Završila je American College of Management and Technology u Dubrovniku (diplomirala je s najvišim počastima, a danas fakultet nosi ime Rochester Institute of Technology Croatia) te radi u kompaniji Coca - Cola HBC Hrvatska d.o.o. u Odjelu za ljudske potencijale, nakon čega se vratila filmu i edukaciji te od listopada 2012. godine obnaša mjesto Voditeljice medijske škole pri Zajednici tehničke kulture Karlovac te kao tajnica udruge Kinoklub Karlovac. Radno iskustvo na toj poziciji rezultiralo

je brojnim projektima, suradnjama te rastom kako redovne djelatnosti, tako i širenjem medijske kulture među djecom i mladima koji su u prvom planu svakodnevnog rada. Još za vrijeme srednjoškolskog obrazovanja pristupila je Kinoklubu Karlovac u kojemu se prvi puta ozbiljnije, na volonterskoj bazi, susrela s medijskom kulturom. Od tada kontinuirano nastavlja vlastito obrazovanje, kako formalno, tako i neformalno. Okosnicu Ksenijinog rada čini rad s mladim koji uče o filmskoj umjetnosti te rade vlastite filmske uratke. U tome je ona prva osoba na raspolaganju koja ih usmjerava, počevši s Tečajem filmske umjetnosti kojega svake godine organizira te nastavlja pratiti njihov rad i razvoj mentorirajući ih na vlastitim autorskim video uradcima. Filmovi nastali pod Ksenijinim mentorstvom uvršteni su u brojne filmske festivale diljem Hrvatske i svijeta, a nekolicina ih je i nagrađena. Velik dio svoga svakodnevnoga rada posveden je upravo osmišljavanju i provođenju kino programa diljem Karlovca i Županije te je zasigurno najvedi projekt kojega provodi Riječno kino - projekcije na otvorenom koje su od vikenda u Karlovcu prerasle u projekcije diljem Županije, ali i izvan nje. Osim rada s djecom i mladima, kontinuirano radi i s odraslima te pridonosi cjeloživotnom obrazovanju voditelja i članova filmskih skupina

3.14 Yvonne Vrnoga

Slika 30. Yvonne Vrnoga

Yvonne Vrnoga rođena je 22. siječnja 1990. godine u Barceloni. Nakon završene Gimnazije u Karlovcu, otišla je studirati pravo u Barcelonu. Tamo je otvorila i modni butik pa je pola dana posvetila fakultetu, a pola dana poslu. Na zadnjoj godini započinje i s mrežnim marketingom, promovirajući se na društvenim mrežama. Nije ni slutila da će joj hobi postati posao, i da će nakon magisterija sama postati svoj poslodavac. Danas, ona i suprug žive od digitalnog marketinga, a rad od kuće cijeni otkad je postala majka. Govori četiri strana jezika, i ima pojas u taekwandou. Strast su joj moda, fitness i putovanja.

3.15 Morana Rožman

Slika 31. Morana Rožman

Morana Rožman rođena je 15. srpnja 1969. u Karlovcu. Poznata je po svojem paviljonu Katzler koji je prvotno bio paviljon za cvijeće a sad se tu nalaze karlovački suveniri i poznata karlovačka magla iz staklenke. Nakon završene Šumarske škole u Karlovcu, studirala je na Agronomskom fakultetu u Zagrebu. Navjeća ljubav joj je pisanje i grad Karlovac, pa je 2011. objavila Rječnik karlovačkog urbanog plemena. Godine 2013. objavila je knjigu Karlovački parkovi. Zatim je napisala knjigu Dobri duhovi grada zajedno s Dinkom Neskusilom i Darkom Liscem 2021.godine. Paviljon Katzler vodi već 15 godina, koji je obiteljsko i kulturno nasljeđe a za sve ostale turistička atrakcija (D. Plevnik). U njemu je komprimirana cijela povijest grada.

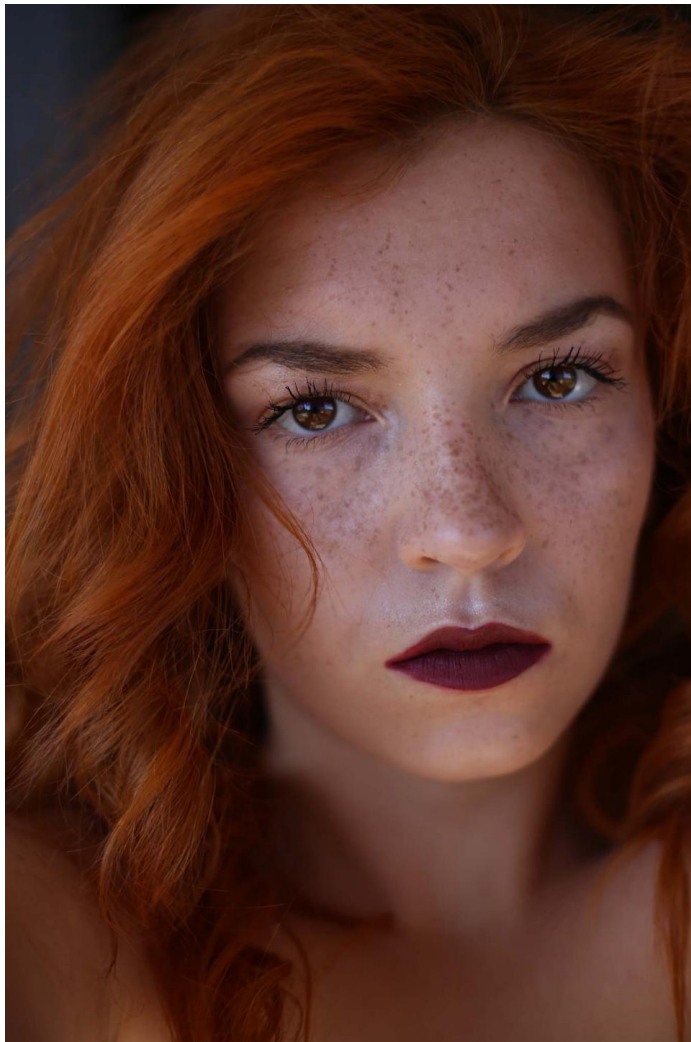
3.16 Dinko Neskusil

Slika 32. Dinko Neskusil

Dinko Neskusil rođen je 1966. u Karlovcu. Zaposlen u Karlovačkom tjedniku od 1991.-1995. kao ratni fotoreporter a od 1996. do danas kao grafički urednik. Održao više samostalnih izložbi fotografija i sudjelovao na nizu skupnih. Dobitnik niza nagrad za fotografiju – Grand prix Salona Vinkovci, prva nagrada na Photodaysima u Rovinju... Fotografije objavljuje u novinama, časopisima, web portalima, ilustrirao razne knjige, kalendare, brošure. Izdao je u vlastitoj nakladi fotomonografiju o Domovinskom ratu "Godine za sjećanje – Karlovac 1991.-1995." sa 450 vlastitih autorskih fotografija. Osnivač, pokretač i urednik web stranice www.kafotka.net na kojoj se trenutačno nalazi više od 10000 fotografija Karlovca i Karlovčana te predsjednik Kafotke – udruge fotografa. Cjeloživotni fotograf opće prakse.

3.17 Antonela Zvonković – autoportret

Slika 33. Antonela Zvonković

Antonela Zvonković je rođena 12.10.2000. i trenutno studira na Grafičkom fakultetu u Zagrebu. Završila je Opću gimnaziju Karlovac gdje je započela s fotografijom u Kinoklubu Karlovac. Od montaže, snimanja, preko pisanja scenarija, pronašla se u fotografiji. Počevši s fotografiranjem filmskih setova, dokumentarističke fotografije, portretna fotografija najbolje pokazuje emocije i kroz nju se izražava i osoba koja je objekt fotografiranja i sam fotograf. Nakon Gimnazije nastavila je fotografirati na fakultetu gdje upoznaje druge vizualne umjetnosti. Počevši 2020. godine s crtanjem portreta olovkom, danas ih ima oko 200 u kolekciji. Iz zanimacije i znatiželje prijavila se na natjecanje Miss Universe Hrvatske i tako osvojila titulu Miss simpatičnosti Hrvatske. Trenutno najviše fotografira autoportrete i radi na Trend televiziji kao fotoreporterka i novinarka. U slobodno vrijeme, glumi u amaterskoj skupini u karlovačkom kazalištu Zorin dom.

4.ZAKLJUČAK

Portretna fotografija je i najintimnija fotografija jer je pogled u ljudsku dušu. Na temelju fotografiranih osoba, zaključujemo da je Karlovac mali grad s velikom kulturom. Počevši s kazališnom umjetnošću, preko glazbe, sporta do udruga, završavamo s najuspješnijim karlovačkim fotografom i onda vlastitim autoportretom. Portreti su odraz raspoloženja ljudi koje fotografiramo, ali i samog fotografa. Objekt fotografiranja i njegov autor su u simbiozi, kako u svakoj fotografiji, to je najviše istaknuto upravo u portretnoj. Cilj je bio prikazati koliko su uspješni ljudi u svakojakim aktivnostima i da se njihove ambicije, želje i ciljevi, mogu prikazati fotografijom. Ti ljudi doprinose Karlovcu i čine ga malim kulturnim središtem. Oni su pjevači, glumci, dirigenti, pravnici, sportaši i kao takvi inspiriraju ostale ljude. Karlovac bez njih ne bi bio pun kreativnih sadržaja i ne bismo imali festivale, izložbe, koncerte i sportska natjecanja. Bez obzira na zvanje i zanimanje, oni djeluju u organizaciji događanja, imaju svoje udruge, stvaraju konstantno nove projekte, imaju ideje i na taj način stvaraju povijest grada.

Portretnom fotografijom prikazuju se emocije, nade i vjerovanja koja ti ljudi nose u dubini duše. Kao što fotografi imaju potrebu traganja za nečim novim i to nikada ne prestaje, traži se novi pristup, novi motivi za fotografiranje, sve što se godinama već nalazi u podsvijesti. Portretna fotografija najviše i najbrže napreduje upravo zato jer je kompleksna i zanimljiva i utječe na ostale vrste fotografije. Portretna fotografija će pridonijeti novom načinu razmišljanja i shvaćanja svijeta koji nas okružuje, kako za objekt fotografiranja, tako i za samog fotografa.

POPIS LITERATURE

- [1] Danko Plevnik; Svijet Karlovca- Treći dum – Karlovačka trilogija, Tiskara Pečarić-Radočaj, Karlovac 2022.
- [2] D.Anić; Portret u digitalnoj fotografiji, Zagreb, 2013.
<https://core.ac.uk/download/pdf/53879178.pdf>
- [3] Gradsko kazalište Zorin dom Karlovac, portal, http://www.zorin-dom.hr/programska_djelatnost/biografije?item=13 (11.05.2022.)
- [4] Gradsko kazalište Zorin dom Karlovac, portal, http://www.zorin-dom.hr/programska_djelatnost/biografije?item=27 (11.05.2022.)
- [5] Gradsko kazalište Zorin dom Karlovac, portal, http://www.zorin-dom.hr/programska_djelatnost/biografije?item=47 (11.05.2022.)
- [6] Stara povijest; <https://www.starapovijest.eu/author/majak/> (13.06.2022.)
- [7] Gradsko kazalište Zorin dom Karlovac, portal, http://www.zorin-dom.hr/programska_djelatnost/phpd_zora/voditeljica (13.06.2022.)
- [8] Miroslav Mikota; Kreacija fotografijom, V.D.T., Zagreb 2000.
- [9] <https://www.canon.hr/get-inspired/tips-and-techniques/portrait-lenses-tips-tricks/>
- [10] L. Pavičić, Kadriranje u portretnoj fotografiji, 2016.
https://eprints.grf.unizg.hr/2560/1/Z750_Pavi%c4%8di%c4%87_Lucija.pdf
- [11] <https://www.britannica.com/biography/Annie-Leibovitz> (13.06.2022.)
- [12] <http://coolklub.com/svijet-kroz-objektiv-annie-leibovitz/> (13.06.2022.)
- [13] <https://www.avedonfoundation.org/> (13.06.2022.)
- [14] <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?ID=20254> (13.06.2022.)

Izvori slika:

1. Slika 1. autorska fotografija
2. Slika 2. https://historiccamera.com/cgi-bin/librarium2/pm.cgi?action=app_display&app=datasheet&app_id=1623&
3. Slika 3. <https://publicdomainreview.org/collection/photographs-of-the-famous-by-felix-nadar>
4. Slika 4. <https://www.the-digital-picture.com/Canon-Lenses/Canon-L-Lens-Series.aspx>
5. Slika 5. <https://www.fierceelectronics.com/sensors/smartsens-mems-drive-to-pair-image-stabilization-technology>

6. Slika 6. <https://www.canon.hr/get-inspired/tips-and-techniques/portrait-lenses-tips-tricks/>
7. Slika 7. http://www.medioteka.hr/portal/print.php?tb=ss_fzk2&vid=27
8. Slika 8. <https://www.youtube.com/c/annieleibovitzofficial>
9. Slika 9. <https://www.pinterest.com/pin/73465037643544893/>
10. Slika 10. <https://www.pinterest.com/pin/112378953178589417/>
11. Slika 11. <https://www.newyorker.com/magazine/2004/10/11/richard-avedon>
12. Slika 12. <https://www.portraitlive.com/richard-avedon-master-portrait-photography/>
13. Slika 13.- slika 33. autorske fotografije